

Jarno Sederlund

13.11.2008

MARKKINATOIMIKUNNAN KOKOUS 1/2008

Aika Keskiviikko 22.10.2008 klo 10.00 - 12.00

Paikka Helsinki, Fingrid Oyj, Arkadiankatu 23 B

Läsnä	Jukka-Pekka Häkli	Solidus Oy
	Antti Koskelainen	Suomen EFi Oy
	Harri Mattila	Helsingin Energia
	Jukka Muilu	Energiakolmio Oy
	Vesa Mäkilä	Turku Energia
	Karl-Henrik Nordblad	Fortum Power and Heat Oy
	Ilkka Salonen	Vattenfall Sähkönmyynti Oy
	Pekka Tynkkynen	UPM-Kymmene Oyj
	Juha Kekkonen, pj	Fingrid Oyj
	Jarno Sederlund, siht.	Fingrid Oyj
	Juha Hiekkala	Fingrid Oyj
	Jyrki Uusitalo	Fingrid Oyj

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Juha Kekkonen avasi kokouksen ja toivotti jäsenet tervetulleiksi markkinatoimikunnan ensimmäiseen kokoukseen. Karri Mäkelä Nord Pool Finlandista oli estynyt osallistumaan kokoukseen.

Kokouksen asialista hyväksyttiin muutoksitta.

2 Markkinatoimikunnan tavoitteet ja toimintamalli

Jarno Sederlund esitteli perusteet Fingridin asiakastoimikuntien uudistamiselle ja esitteli uudet toimikunnat. Tavoitteena on syventää asiakasyhteistyötä entisestään ja ottaa kattavammin huomioon erilaisten asiakasryhmien tarpeet.

Markkinatoimikunta toimii yhdysiteenä Fingridin ja Suomessa toimivien sähkömarkkinaosapuolien välillä. Käsiteltävät aiheet painottuvat esim. pullonkaulahallinnan, tasepalvelun ja säätösähkömarkkinoiden kehittämiseen sekä markkinainformaation läpinäkyvyyden parantamiseen.

Toimikuntaan on kutsuttu mukaan yhdeksän jäsentä erityyppisistä sähkömarkkinoiden osapuolista (sähköntuottajat ja myyjät, sähkökäyttäjät, pörssi ja muut). Tarvittaessa voidaan asettaa määräaikaista ryhmää valmistelevaan tiettyä kehityshanketta tai asiakokonaisuutta. Syntyneessä keskustelussa esitettiin, että jäsenistö pysyisi samana vähintään kaksi vuotta. Sen jälkeen voitaisiin tehdä vaihtoja porrastaen ja huomioiden käynnissä olevat kehityshankkeet.

Jarno Sederlund

13.11.2008

Kokouksissa esitettävä materiaali esitettiin jaettavaksi hyvissä ajoin etukäteen ennen kokousta tutustuttavaksi. Kokousten jälkeen jäsenillä on mahdollisuus kommentoida pöytäkirjaluonnosta. Esitysmateriaali ja valmis pöytäkirja julkaistaan Fingridin internet-sivuilla. Kokouksissa ei käsitellä luottamuksellista, sisäpiiri- tai muuta tietoa, jolla voisi olla vaikutusta yritysten kilpailu- ja markkinakäyttäytymiseen. Tätä kohtaa sovittiin tarkennettavaksi toimikunnan toimintamalliin.

Keskusteluissa esille nousseita asiakokonaisuuksia toimikunnan painopistealueiksi jatkossa olivat mm. energia- ja ilmastostrategian vaikutukset markkinoihin esim. uusituvan energian ja niihin liittyvien mahdolliset syöttötariffien osalta sekä markkinaintegraation kehittyminen. Lisäksi todettiin, että toimikunnan tulee nopeasti reagoida myös ajankohtaisiin aiheisiin.

3 Fingridin ajankohtaiskatsaus

Juha Kekkonen esitteli koosteen Fingridin ajankohtaisista asioista ja kertoi lähiajan keskeisistä hankkeista etenkin markkinakehityksen osalta.

4 Pullonkaulojen hallinta Pohjoismaissa

Aluksi todettiin tämänhetkiset pullonkaulaongelmat markkinoilla ja erityisesti Norjan pitkäaikaiset kaapelivauriot, joiden markkinavaikutukset ovat olleet merkittävät. Keskustelussa painotettiin mm. kulloinkin kyseessä olevan TSO:n velvollisuutta informoida avoimesti viasta ja sen korjaamisen edistymisestä. Materiaalista varautumista kriittisten yhteyksien vikautumiseen tulisi myös nostaa. Asiasta toivottiin yhtenäistä ratkaisua. Fingrid lupasi ottaa asian esille Nordelin hallituksessa.

Jyrki Uusitalo kävi läpi pullonkaulojen hallinnan nykytilannetta Suomessa ja Juha Hiekkala esitteli ja tilannetta muissa Pohjoismaissa sekä Pohjoismaisten energiaministerien ehdotusta yhteispohjoismaisen sähköpörssialueen jakamisesta nykyistä useampaan hinta- ja/tai tarjousalueeseen.

Uusitalo kertoi, että siirtokyvyn lisäämiseen on investoitu paljon Fingridin olemassaoloaikana. Siitä ja tehdyistä vastakaupoista huolimatta talvitilanteissa voi Pohjois-Suomen alijäämä rajoittaa vientimahdollisuutta Suomesta Ruotsiin. Talvikaudella 2007/08 oli 87 hintaerotuntia, jotka aiheutuivat tästä syystä.

Hiekkala kertoi, että Suomen ja Ruotsin väliset pullonkaulatulot ovat olleet pieniä. Viime vuosien poikkeuksellisen suuret pullonkaulatulot ovat syntyneet Tanskan, Etelä-Norjan ja Ruotsin välillä.

Pohjoismaisten energiaministerit ovat ehdottaneet yhteispohjoismaisen sähköpörssialueen jakamisesta nykyistä useampaan hinta- ja/tai tarjousalueeseen. Asiasta konsultilla teetetyssä taustaraportissa mainitaan esimerkkinä 11 hinta-/tarjousaluetta. Kansalliset TSO:t saivat ministereiltä tehtäväksi selvittää aluejaon toteutuksen omalta osaltaan.

Fingridin alustava näkökulma ministerien ehdotukseen on, että osana Pohjoismaista kokonaisuutta myös Suomen tilanne on syytä kartoittaa. Suomen sisäinen siirtoleikkaus (P1) ei kuitenkaan ole eikä tule kehittymään rakenteelliseksi pullonkaulaksi niin, että

Jarno Sederlund

13.11.2008

Suomi olisi tarpeellista jakaa hinta-alueisiin. Fingridin pääperiaatteena on etukäteen ehkäistä rakenteelliset pullonkaulat investoinnein. Jakaminen kahdeksi tarjousalueeksi on syytä kuitenkin selvittää. Hiekkala kävi läpi kaavailtuja selvitettäviä asioita. Selvityksen valmistumisajankohta olisi syksyllä 2009.

Keskustelussa kritisoitiin ministerien ehdotusta Pohjoismaisen markkinakehityksen sekä eurooppalaisen markkinaintegraation näkökulmasta. Lisäksi ehdotuksessa ei ole huomioitu verkkoon ja tuotantokapasiteettiin tulevia muutoksia (esim. laajamittainen tuulivoima ja ydinvoima), jotka saattavat muuttaa oleellisesti siirtorajoitusten suuruutta ja sijaintia. Fingridin selvityksessä tulisi myös kustannus- ja muut vaikutukset (esim. raportointijärjestelmiin) toimijoiden kannalta kartoittaa.

5 Huippuvoiman säännöstö ja määrätymisperusteet

Jarno Sederlund kertoi tehoreservilain mukaisen huippuvoimakapasiteetin ylläpidon taustaa ja käyttökokemuksia kahden ensimmäisen talvikauden ajalta. Lisäksi hän esitteli Fingridin ehdotuksen uudesta menettelystä liittyen kapasiteetin tarjoamiseen, hinnoitteluun ja aktivointiin (huippuvoiman käytösäännöstö) sekä järjestelmän rahoitukseen (määrätymisperusteet) ja etenemisaikataulun näiden suhteen.

Nykyiset EMV:n hyväksymät rahoituksen määrätymisperusteet päättyvät 12/2008 ja käytösäännöstö 2/2009. Fingridin sopimukset tuottajien kanssa päättyvät 2/2009 ja laki on voimassa 2/2011 saakka.

Käytösäännöstö on pyritty saamaan mahdollisimman paljon Nordelin yhteisten periaatteiden mukaiseksi huomioiden Suomen lain antamat reunaehdot. Fingrid ja Svenska Kraftnät ovat luomassa yhteisiä menettelytapoja jo tulevalle talvikaudelle. Tavoitteena on, että huippuvoiman markkinavaikutus Elspot-markkinoilla minimoitaisiin ja tarjoukset aktivoitaisiin vasta markkinaehtoisten tarjousten jälkeen. Elspot-markkinoilla tapahtuvan aktivointi vaatii muutoksia Nord Pool Spotin kaupankäyntijärjestelmään.

Määrätymisperusteiden osalta Fingrid esittää Energiamarkkinaviraston vahvistettavaksi tehoreservilaissa esitetyn järjestelyn rahoittamiseksi mallia (lain loppuajalle 1.1.2009–28.2.2011), jossa maksut kohdistetaan tuotannon ja tuonnin sijasta kulutukselle.

Säännöstö ja määrätymisperusteet lähtevät seuraavaksi EMV:n vahvistettavaksi. Vahvistuksen jälkeen Fingrid käynnistää tarjouskyselyn uusista sopimuksista tuottajien kanssa niin, että ne olisivat voimassa 3/2009 alkaen.

6 Muut asiat

Juha Kekkonen selosti kantaverkkoyhtiöiden uuden järjestön ENTSON perustamista, josta löytyy tarkempaa tietoa muun esitysmateriaalin yhteydessä.

Muina asioina toimikunnassa tiedusteltiin Elbas-kapasiteetin julkaisuperiaatteista eri Pohjoismaiden kesken. Sovittiin, että asiaan palataan viimeistään seuraavassa kokouksessa.

Alustavasti sovittiin seuraava kokous pidettäväksi tammikuussa 2009. Sihteeri lähettää vielä aikataulu ehdotuksen.